

T.C.
TİCARET BAKANLIĞI
Gümrükler Genel Müdürlüğü

Sayı :E-17474625-162.01-00100841672

Konu :MHP,MSP, Crude Cobalt Hydroxide Tarife Sınıflandırması

19.09.2024 / 100841672
DAĞITIM YERLERİNE

Bakanlığımıza intikal eden muhtelif dilekçe ve yazılarda "Mixed Hydroxide Precipitate (MHP)", "Mixed Sulphide Precipitate (MSP)" ve "Crude Cobalt Hydroxide-Ham Kobalt Hidroksit" cinsi eşyaların AB üye ülkeleri ve üçüncü ülkeler tarafından 75 ve 81 inci fasıllardan gümrük vergisinden muaf olarak ithalat ve ihracatları yapılabilirken, Laboratuvar Müdürlüklerimizce 38.24 tarife pozisyonunda değerlendirilmesi sonucunda vergiye tabii olduğundan firmaların üretim ve ihracat rekabetini kaybettiğinden bahisle, anılan eşyaların tarife sınıflandırmasına ilişkin Genel Müdürlüğümüz görüşleri talep edilmektedir.

Bahse konu dilekçeler eki MHP, MSP ve ham kobalt hidroksite ilişkin üretim prosesleri incelendiğinde, bahse konu eşyaların metal cevherinin Yüksek Basıncılı Asit Liçi-High Pressure Acid Leaching (HPAL) prosesi kapsamında, sülfürik asitli ortamda çözülmesi, sonrasında demir vb. metallerin uzaklaştırılması, saflaştırma ve çöktürme basamağında da üretilen eşyaya göre kireç, magnezyum oksit, hidrojen sülfür vb. kimyasallar ile çöktürülmesi sonucu elde edildiği anlaşılmaktadır.

Yine söz konusu dilekçelerde, bahsi geçen eşyaların, ithal edildikten sonra sülfürik asit ile tekrar çözdürüldükten sonra solvent ekstraksiyonu vb. çeşitli ayırma teknikleri ile ayrıştırılarak farklı metal sülfatlar elde edileceği, buradan nikel ve kobalt metal ile nikel sülfat ve kobalt sülfat ile mangan sülfatın batarya kimyasalları için gerekli olan katot aktif maddelere dönüştürülerek büyük bir kısmının direkt AB ülkeleri olmak üzere ihraç edileceği, ayrıca saf nikel metal ithal edilerek üretilen, nikel sülfat ve kobalt sülfat ürünlerinin de döngüsel ekonomi çerçevesinde daha düşük maliyetle üretilip sikatif, doymamış polyester hızlandırıcılar, RAP (kauçuk ile metal yapıştırıcısı) ve nikel kaplama (nikelaj) ürünlerinde kullanılacağı ifade edilmektedir.

TGTC, 38.24 tarife pozisyonu, "Dökümhane maçalarına veya kalıplarına mahsus müstahzar bağlayıcılar; tarifinin başka yerinde belirtilmeyen veya yer almayan kimya sanayii veya kimya sanayiine bağlı sanayilerde kullanılan kimyasal ürünler ve müstahzarlar (tabii ürünlerin karışımlarından olanlar dahil)", 26.04 tarife pozisyonu "Nikel cevherleri ve zenginleştirilmiş nikel cevherleri", 26.05 tarife pozisyonu "Kobalt cevherleri ve zenginleştirilmiş kobalt cevherleri", 75.01 tarife pozisyonu "Nikel matları, nikel oksit sinterleri ve nikel metalürjisinin diğer ara ürünleri", 81.05 tarife pozisyonu ise, "Kobalt matları ve kobalt metalürjisinin diğer ara ürünleri" içine almaktadır.

Bilindiği üzere Türk Gümrük Tarife Cetveli (TGTC), Tarifinin Yorumu ile İlgili Genel Kurallar ile eşyanın tarifesinin belirlenmesinde nasıl bir yol izleneceği tanımlanmış olup, Madde 1'de bölüm, fasıl ve tali fasıl başlıklarının sadece gösterici nitelikte olduğu ve yasal bir dayanak oluşturmadığı, eşyanın tarifedeki yerinin saptanmasında, pozisyon metinleri, bölüm veya fasıl notlarına göre yapılması gerektiği, Madde 3 (a)'da da eşyayı en özel şekilde tanımlayan pozisyonun daha genel şekilde tanımlayan pozisyona göre öncelik alacağı ifade edilmekte olup, tarifinin başka yerinde belirtilmeyen veya yer almayan kimya sanayii veya kimya sanayiine bağlı sanayilerde kullanılan kimyasal ürünler ve müstahzarları kapsayan 38.24 tarife pozisyonunun, eşyanın başka bir yerde belirtilmemiş veya dahil edilmemiş olması kaydıyla değerlendirilmesi gerekmektedir.

[TGTC İzahname Notları 26 ncı fasıl Genel Açıklamalar](#) "26.01 ilâ 26.17 pozisyonlarının tatbikinde "zenginleştirilmiş metal cevheri" tabirinden, yabancı maddeleri tamamen veya kısmen özel işlemlerle giderilmiş bulunan cevherler anlaşılır.

Bu yabancı maddeler, taşımanın ekonomik olması açısından veya daha sonra yapılacak metalurjik işlemler için zararlı olmaları nedeniyle giderilmişlerdir.

26.01 ilâ 26.17 Pozisyonlarındaki ürünlere yapılan işlemler, metalin çıkartılması için metal cevherlerinin hazırlanmasında kullanılan normal işlemler olmak şartıyla, fiziksel, fiziko-kimyasal ve kimyasal işlemler olabilir. Kalsinasyondan, kavrulmadan veya yanmadan (aglomerasyonlu veya aglomerasyonsuz) oluşan değişimler hariç olmak üzere, bu çeşit işlemlerde istenilen metali sağlayan temel unsurların kimyasal bileşimlerinin değiştirilmesi kesin olarak istenilmemektedir.

Fiziksel ve fiziko-kimyasal işlemler ezme, öğütme, manyetik ayırma, gravimetrik ayırma, eleme, flotasyon, derecelere ayırma, tozların bir araya toplanması (aglomerasyon) (Örneğin; sinterleme veya peletleme ile) suretiyle bunların taneler, bilye şekline veya briketler haline getirilmesi (küçük miktarlarda bağlayıcı madde ilave edilsin edilmesin) kurutma, kalsine etme, oksitleştirme, indirgeme ve magnetik yapıca kavurmalar vb. (fakat sülfatlandırma ve klorid yapma vb. amaçları için yapılan kavurmalar hariç) işlemler de dahildir.

Kimyasal işlemler, istenmeyen maddenin ayrılmasını esas almaktadır (örneğin; çözme suretiyle ayırma gibi).

Esas maden cevherinin kimyasal yapısını veya kristal yapısını değiştiren kalsinasyon veya kavurmadan başka işlemler yolu ile elde edilen zenginleştirilmiş maden cevherleri bu Fasıla dahil değildir (genellikle Fasıllar 28).

Esas metal cevherinin kimyasal bileşiminde hiçbir değişiklik yapılmamış olsa bile, tekrarlanan fiziksel değişimler ile (fraksiyonel kristalizasyon veya süblimasyon vb.) elde edilen az veya çok saf ürünler de bu Fasıllar haricindedir." hükmünü amirdir.

[26 ve 28 inci fasıla](#) ilişkin TGTC izahname notları ve bahse konu eşyaların üretim prosesleri incelendiğinde, maden cevherlerinin kavurma işleminden sonra kimyasal işlem görerek kimyasal yapısı değiştiğinden ve saf olmadıklarından 26 ve 28 inci tarife pozisyonlarında değerlendirilmesi mümkün bulunmamaktadır.

[75.01 tarife pozisyonunda yer alan TGTC İzahname Notlarında](#) "(1) Nikel matları.

Bu matlar; nikel cevherinin eritme, kavurma gibi işlemlerle işlenmesiyle elde edilir ve cevherin durumuna ve uygulanan işleme göre nikel-demir sülfürler, nikel-demir-bakır sülfürler, nikel sülfürler veya nikel-bakır sülfürleri kapsarlar.

Matlar genellikle döküm blokları veya kalın dilimler (paketleme veya taşımacılığı kolaylaştırmak için çoğunlukla kırılmış parçalar halinde), granüle veya toz (özellikle belli nikel sülfür matları olduğu durumda) halindedir.

Bu matlar işlenmemiş nikel üretiminde kullanılırlar.

(2) Nikel metalürjisinin diğer ara ürünleri.

Bunlar aşağıdakileri kapsar:

(i) Saf olmayan nikel oksitler. Örneğin; oksitli cevherlerden veya nikel ihtiva eden sülfürün işlenmesiyle elde edilen, nikel oksit sinterleri, toz halindeki nikel oksit (yeşil nikel oksit). Saf olmayan bu oksitler esas olarak alaşımlı çelik imalatında kullanılır.

Nikel oksit sinterleri genellikle toz halinde veya 50 mm.ye kadar kütleler biçimindedirler...." denilmektedir.

[81.05 tarife pozisyonunda yer alan TGTC İzahname Notlarında](#) "Kobalt, esas itibariyle heterojenit (hidrate kobalt oksit), lineit (kobalt ve nikel sülfür) ve smaltit (kobalt arsenür) isimli metal cevherlerinden elde edilir. Bu cevherlerden lineit ve smaltitin önce eritilmek (izabe edilmek) suretiyle mat veya diğer ara ürün haline getirilir ve müteakip işlemlerle yapılarındaki diğer metaller bertaraf edildikten sonra kobalt oksit elde edilir. Kobalt oksit de kömür, alüminyum, vs. ile birlikte redüksiyona tabi tutulmak suretiyle kobalt haline getirilir. Kobalt, aynı zamanda elektroliz yöntemiyle veya bakır, nikel, gümüş ve sair metallerin arıtılmasından oluşan artıkların işlenmesi suretiyle de elde edilmektedir.

...

Bu pozisyon, kobalt matlarını ve kobalt metalürjisinin diğer ara ürünlerini, her biçimdeki kobaltı;

(yani külçe, katotlar, granüller, tozlar, döküntü ve hurdalar) ve tarifinin başka bir yerinde yer almayan kobalttan mamul eşyayı içine alır." ifadeleri yer almaktadır.

Literatür üzerinde yapılan araştırmalar sonucunda, bahse konu ürünlerin elde edilmesinde kullanılan ve cevher zenginleştirme yöntemlerinden, hidrometalurjik bir yöntem olan Yüksek Basınçlı Asit Liçi-High Pressure Acid Leaching (HPAL) kullanılan üretim proseslerinde saf nikel ve kobaltın yanı sıra "MHP (Karışık Hidroksit Çökeltisi) veya MSP (Karışık Kükürt Çökeltisi)" ile "Crude Cobalt Hydroxide (Kobalt Konsantre)" gibi ara ürünlerin de elde edildiği anlaşılmaktadır.

Bununla birlikte, Avrupa Birliđi Bağlayıcı Tarife Bilgileri incelendiğinde aynı ve benzer eşyaların, 75 ve 81 inci fasıllarda değerlendirildiği görülmüştür.

Bu çerçevede; cevher zenginleştirilmesi sonucu elde edilen, nikel ve kobalt metalürjisinin ara ürünü olan "MHP (Karışık Hidroksit Çökeltisi) veya MSP (Karışık Kükürt Çökeltisi)" cinsi eşyaların 75 inci fasılda, "Crude Cobalt Hydroxide (Kobalt Konsantre)" cinsi eşyaların 81 inci fasılda sınıflandırılması hususunda bilgi ve gereğini rica ederim.

Mustafa GÜMÜŞ
Bakan a.
Genel Müdür

Dağıtım:

Tüm Gümrük ve Dıř Ticaret Bölge Müdürlükleri